

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan kokous 7, 2/2020

Pöytäkirja

Aika 5.5.2020 klo 12:30 – 15:30

Paikka Etelä-Suomen aluehallintovirasto (ESAVI), Teams-kokous

Jäsenet ja (varajäsenet)

Outi Vainio, puheenjohtaja, Helsingin yliopisto
(**Eero Lehtonen**, varapuheenjohtaja, Helsingin yliopisto, emeritus)

Raimo Tuominen, Helsingin yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(**Petra Sipilä**, Turun yliopisto)

Esa Hohtola, Oulun yliopisto, emeritus: tieteellinen tutkimus ja opetus
(Joni Mäki, Oulun yliopisto)

Kristiina Haasio, Orion Oyj, emerita: teollisuus
(Jukka Puoliväli, Charles River DRS Finland)

Emrah Yatkin, Turun yliopisto: eläinten hoito ja eläimille tehtävät toimenpiteet
(Niina Kemppinen, Helsingin yliopisto)

Anna Meller, Helsingin yliopisto: eläinlääketieteellinen asiantuntemus
(**Lasse Saloranta**, Orion Oyj)

Heidi Kivekäs, Animalia ry: vapaaehtoinen eläinsuojelutyö
(**Maria Lindqvist**, Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto ry)

Tuula Heinonen, FICAM: vaihtoehtoiset menetelmät
(**Tiina Palomäki**, Fimea)

Matti Viluksela, Itä-Suomen yliopisto: vaihtoehtoiset menetelmät
(Teija Oinonen, Orion Oyj)

Hanna-Marja Voipio, Oulun yliopisto: eläinten hyvinvointia koskeva tutkimus
(**Satu Mering**, Experimentica Oy)

Paula Hirsjärvi: eläinten pidon etiikka tai yhteiskuntatieteellinen tutkimus
(Saara Reiman)

Tapani Parviainen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI
(**Eila Kaliste**, Etelä-Suomen aluehallintovirasto)

Tuomas Parkkari, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Sami Niinimäki, Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiina Pullola, pysyvä asiantuntija, Maa- ja metsätalousministeriö

Satu Raussi, Eläinten hyvinvointikeskus
Tiina Kauppinen, Eläinten hyvinvointikeskus

Eila Kaliste, sihteeri, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI

Jakelu Neuvottelukunta, Eläinten hyvinvointikeskus

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Edellisen pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja on ollut kommentoitavana TOKES-työtilassa. Hyväksyttiin.

3. Ministeriön terveiset

Tiina Pullola kertoi: hallituksen esitys koe-eläinlain ja asetuksen muuttamiseksi on parhaillaan lausunnolla. Esitykseen sisältyy lintujen ja sikiöiden mukaan otto lakiin kansallisena muutoksena TOKESin aloitteen pohjalta. Lisäksi esitetään muutoksia hankelupalautakunnan toimintaan sen joustavoittamiseksi. Lakiin tulisi myös varautumisvelvoite. Muut muutokset olisivat teknisiä täsmennyksiä EU:n komission Suomelle antaman virallisen huomautuksen johdosta koskien direktiivin puutteellista täytäntöönpanoa.

EU:n jäsenvaltioiden kokous peruttiin keväällä koronatilanteen vuoksi. Komissiolta on tullut direktiivin muutos (yleistajusten tiivistelmien julkaisuvelvoite siirtyy komissiolle 2021, jotta ne olisivat laajemmin saatavissa. Komissio julkaisee vuosittain tilastotietoja EU-tasolla. Myös tilastointia koskeva komission täytäntöönpanopäätös on muutettu ja jaettu jäsenvaltioille.

4. Hallituksen esitys koe-eläinlain ja asetuksen muuttamisesta

Esitys tuli lausuntokierrokselle huhtikuun alussa ja muutokset ovat valtaosin teknisiä, EU-komission 2010/63/EU-direktiivin täytäntöönpanon tarkastuksesta johtuvia. Jäseniltä pyydettiin kommenttiehdotukset 30.4. mennessä, joiden pohjalta sihteeri on valmistellut luonnoksen TOKES:n lausunnoksi. Kokous täydensi lausuntoa ja sihteeri viimeistelee tekstin, joka tulee jäsenille kommentoitavaksi ennen lähettämistä.

5. 3R-periaatteen edistäminen

Kuultiin konsortion perustamisen tilanne ja muut ajankohtaiset asiat: Toimintasuunnitelma on päivitetty ja konsortion työpajoja siirtynyt myöhemmäksi koronatilanteen vuoksi. Kotisivuja työestetään kesän aikana.

FICAM järjesti kevättalvella *In vitro models* -kurssin, joka on Tampereella pakollinen ao. alojen maisteritutkinnossa sekä jatkokoulutettaville. Kurssille osallistutaan valtakunnallisesti, nyt osallistujia oli eri yliopistoista: Tampere 20, Helsinki 6, Itä-Suomi 12, Åbo akademi 1. Lisäksi osallistui Suomen ympäristökeskuksesta 1, VTT:ltä 1 ja TUKES:ista 5 osallistujaa.

Kokous pohti kurssin järjestämismahdollisuuksia (kerran vuodessa vai joka toinen vuosi) ja koulutustarpeita. Ollakseen laajemmin tutkijakoulutettaville kiinnostava kurssille tulisi saada kattavammin luennoitsijoita suurimmilta tutkimusaloilta. Tutkijat toivovat koulutusta erityisesti oman tutkimusalansa korvaavista menetelmistä. Soluviljelymallien validointi olisi tärkeä asia osata. 3R-ryhmä voi pohtia koulutusohjelman kehittämistä ja erilaisten modulien rakentamista.

6. EU-komission osoittama tehtävä hankelupien harmonisoimiseksi

EU:n kansallisten komiteoiden tehtävänä on hankelupien harmonisointi, 3R-periaatteiden edistäminen sekä hyvinvointiryhmien toiminnan tukeminen. EU-komission tärkeimpänä tavoitteena tällä hetkellä on edistää hankelupahakemusten käsittelyn yhtenäisyyttä ja komissio on osoittanut tehtävän kansallisille komiteoille.

Hankelupalautakunta keskusteli hankelupaprosessin kehittämiskohteista kokouksessaan 27.2.2020, katso edellisen kokouksen pöytäkirja. Korona-virustilanne on hidastanut suunnitelmien toteuttamista.

7. Videoesitysten tilanne

Kokouksessa 5.11.2019 todettiin edelleen olevan mahdollista tarjoutua tai ehdottaa sopivia videoteemoja. Kokouksessa ehdotettiin koe-eläinlääkärin roolin esittelyn laajentamista. Eläinten hyvinvointikeskuksella on rajalliset resurssit toteuttaa uusia videoita, syyskuussa käytössä olevalle harjoittelijalle voisi tämän antaa tehtäväksi. Toiveena on ollut laajentaa koe-eläinlääkärin työtä esittelevää videota.

Kokous päätti julkaista olemassa olevat videot lukuun ottamatta koe-eläinlääkäri-videota, jota laajennetaan. Anna Meller lupasi tehdä toivotun videon hyvinvointikeskuksen tuella. Videosta valmistellaan yhdessä käsikirjoitus.

8. Hyönteiset koe-eläiminä

TOKES on aiemmin päättänyt tutustua ja mahdollisesti ohjeistaa hyönteisten käyttöä tutkimuksessa. Aiemmin hyönteisillä tehtävää tutkimusta esittelivät Tampereen yliopiston ja (banaanikärpäset) ja LUKEn (hyönteiset ruokana) edustajat. Sihteeri pyysi valmistelua varten ehdotuksia mukaan otettaviksi lajeiksi Tampereen yliopistosta, LUKelta ja Eläinten hyvinvointikeskukselta. LUKE ehdotti konsortion perustamista hankkeelle, jossa mukana voisi olla ainakin Eläinten hyvinvointikeskus. Asiasta on tiedotettu Lukelle ja muistutettu uudestaan 9.9.2019 ja 19.11.2019.

Todettiin hyönteisten olevan myös tuotantoeläinten neuvottelukunnalle sopiva teema ja neuvottelukunnat voisivat tehdä yhteistyötä asian edistämiseksi. Satu Raussi lupasi viedä tälle asiasta viestiä.

9. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

10. Tiedoksi

10.1 Direktiiviä on muutettu (asetus EU 2019/1010, jonka mukaan muutettu direktiivi löytyy [komission sivuilta](#)). Yleistajuiset tiivistelmät ja takautuvat arvioinnit julkaistaan EU komission järjestelmässä 2021 alkaen ja tiedot kerätään uusilla lomakkeilla. Komissio on jakanut **päivitetyn toimeenpanopäätöksen** (raportointi: tilastot ja 5-vuotistiedot). Aiemmin komissio on julkaissut [EU:n implementointiraportin COM\(2020\)15 final](#) sekä ensimmäiset direktiivin mukaiset [vuositilastot 2015-2017](#) eläinten käytöstä.

10.2 Koronavirus (Covid-19) -tilanteen vaikutuksista koe-eläintoimintaan löytyy tietoa esimerkiksi EARAn (European Animal Research Association, <https://www.eara.eu/>) ja Norecopan (Norway's National Consensus Platform, <https://norecopa.no/>) sivuilta. ESAVI laittoi koe-eläintoimijoille tilannekuvakyselyn 28.4.2020, jonka avulla kerätään tietoa suomalaisesta tilanteesta.

11. Seuraavat kokoukset

2.9.2020 klo 12.30 – 15.30.

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.34.